

OMAVALVONTASUUNNITELMA

Lasten ja nuorten yksikkö

KANTA-HÄMEEN HYVINVOINTIALUE

PÄIVITETTY: 30.6.2024

Sisällysluettelo

1	Palveluntuottajaa koskevat tiedot	1
2	Omaevalvontasuunnitelman laatiminen	1
3	Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet	2
4	Riskienhallinta	3
5	Asiakkaan ja potilaan asema sekä oikeudet	6
6	Palvelun sisältö	8
7	Henkilöstö	11
8	Toimitilat.....	14
9	Asiakas- ja potilastietojen käsittely, kirjaaminen ja tietosuoja	14
10	Yhteenveto kehittämissuunnitelmasta	15

1 Palveluntuottajaa koskevat tiedot

<p>Palveluntuottaja Kanta-Hämeen hyvinvointialue Pääkirjaamo: Sibeliuksenkatu 2, 13100 Hämeenlinna omahame(at)omahame.fi 03 629629 (vaihde)</p>
<p>Palveluntuottajan Y-tunnus 3221307-8</p>
<p>Tulosalue Erikoissairaanhoidon sairaalapalvelujen tulosalue</p>
<p>Palveluyksikön nimi Lasten ja nuorten yksikkö</p>
<p>Palveluyksikössä tuotettavat palvelut ja asiakaspaikkamäärä Lasten ja nuorten yksikössä hoidetaan Kanta-Hämeen kaikki erikoissairaanhoidon tarvitsevat alle 16 (-18) vuotiaita lapsia ja nuoria, lukuun ottamatta psykiatrian- ja tehohoidon potilaat.</p> <p>Lasten osasto, 3A, jossa 8 sairaansijaa Lasten ja nuorten päiväsairaala, jossa 12 paikkaa arkena Lasten ja nuorten poliklinikka, jossa vastaanottoja arkena kuudella eri lääkäri/hoitaja työparilla 3 - 5 päivänä viikossa Lasten ja nuorten kirurgian poliklinikka, jossa vastaanottoja kahdella eri lääkäriillä 4 - 5 päivänä viikossa Lasten neurologinen poliklinikka, jossa vastaanottoja kolmella eri lääkäriillä 3 - 5 päivänä viikossa</p>
<p>Palveluyksikön tai toimipisteiden osoite tai osoitteet Kanta- Hämeen keskussairaala Parantolankatu 6 13530 Hämeenlinna</p>
<p>Palveluyksikön vastuuhenkilöt</p> <p>Ylilääkäri Riikka Turunen Puhelin 036292595 riikka.turunen(at)omahame.fi</p> <p>Ylilääkäri Kati Pietilä Puhelin 036292967 kati.pietila(at)omahame.fi</p> <p>Osastonhoitaja Mari Kesälä Puhelin 0406604964 Sähköposti mari.kesala(at)omahame.fi</p>

<p>Alihankintana ostetut palvelut ja niiden tuottajat Ei alihankintana ostettavia palveluita.</p>
--

2 Omavalvontasuunnitelman laatiminen

<p>Omavalvonnan suunnittelun ja seurannan vastuuhenkilö tai -henkilöt Oh Mari Kesälä ja yl Riikka Turunen</p>
--

Suunnitelman laadintaan tai päivitykseen osallistuneet

- Henkilöstö on osallistunut omavalvontasuunnitelman laatimiseen
- Asiakkaiden tai potilaiden ja läheisten osallisuus on huomioitu omavalvontasuunnitelman laatimisessa

Suunnitelman päivitys ja seuranta

Omavalvontasuunnitelma päivitetään aina kun toiminnassa tai ohjeistuksissa tapahtuu olennaisia muutoksia tai jos vastuuhenkilöitä vaihtuu. Omavalvontasuunnitelma tarkistetaan vähintään kerran vuodessa. Omavalvonnan toteutumisesta laaditaan raportti neljän kuukauden välein.

Julkisuus

Yksikön omavalvontasuunnitelma ja omavalvonnan seurantaraportit ovat nähtävillä Oma Hämeen verkkosivuilla www.omahame.fi sekä odotustilojen ilmoitustauluilla ja yksikön Teams kansiossa.

3 Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet

Lasten ja nuorten yksikössä tuotetaan kaikki erikoissairaanhoidon palvelut, paitsi lasten tehohoito ja psykiatrinen hoito Kanta-Hämeen alueen lapsille ja nuorille sekä kaikille yksikköön hakeutuville. Erikoissairaanhoidon saavutaan lääkärin läheteellä.

Toiminta-ajatuksena on yksilövastuinen ja perhekeskeinen toiminta moniammatillisella yhteistyöllä kaikilla erikoisaloilla ja toiminnoilla.

- Lasten ja nuorten poliklinikalla keskussairaalan päärakennuksen kolmannessa kerroksessa hoidamme kattavasti kaikkien lastentautien erikoisalojen potilaita, esimerkiksi astma-allergia-, kardiologia-, nefrologia-, diabetes-endokrinologia, reumatologia-, gastroenterologia-, hematologia-, yleispediatria- ja neonatologia-potilaita sekä lastenkirurgian potilaita.
- Lasten ja nuorten osastolla, 3A hoidamme infektiopotilaita, tutkimuspotilaita ja lastenkirurgisia potilaita sekä suolistosairauksia, lastenreumaa, diabetesta ja syöpätauteja sairastavia potilaita.
- Osaston yhteydessä on myös päiväsairaala, jossa annamme muun muassa lääkeinfuusioita, rokotuksia, siedätyshoitoa, haava- ja palovammahoitoja. Päiväsairaalassa potilaat saavat esimerkiksi ruoka-aine- ja lääkeainealtistuksia, nivelpistoja ilokaasun avulla, ja lisäksi hoidamme yksikössä tutkimuspotilaita.
- Osaston yhteydessä toimii myös erikoissairaanhoidon virka-ajan lastentautien päivystys.
- Lastenneurologian erikoisalapalveluissa tutkimme, hoidamme ja seuraamme laaja-alaisesti alle 16 vuotiaiden neurologisia sairauksia sekä neurologisen kehityksen ongelmia. Hoidamme lastenneurologian yksikössä erilaisista vaikea-asteisista neurologisista kehitysvaikeuksista kärsiviä lapsia. Potilaillamme on todettu esimerkiksi monimuotoisia kehitysongelmia, kehitysvamma, kielen kehityksen erityisiä vaikeuksia, ADHD, muita kehityksen vaikeuksia. Seuraamme myös lapsia ja nuoria, joilla on esimerkiksi CP-vamma, epilepsia, hydrokefalus, aivovamman jälkitila tai muita toiminnallisia oireita.

Tavoitteena on vaikuttavat, oikea-aikaiset ja näyttöön perustuvat palvelut, jolloin lapsi/nuori otetaan sairaalahoitoon vain silloin, kun hänen tarvitsemaansa hoitoa ei voida toteuttaa yhtä hyvin päiväkäynnillä. Taloudellisuus ja tehokkuus potilaan sekä organisaation näkökulmasta pyritään ottamaan huomioon toimintoja tarkasteltaessa ja kehittäessä.

Potilasturvallisuus, laadukas hoitotyö, hyvinvoiva henkilöstö ja luottamuksellisuus ovat toimintaa ohjaavia periaatteita.

Arvot ja toimintaperiaatteet

Lasten ja nuorten yksikön (=LNY) arvot ovat yhteneväiset koko Kanta-Hämeen hyvinvointialueen arvojen kanssa ja niitä kirkastetaan vuosittain. 16.11.23 on viimeksi keskusteltu koko henkilökunnan yhteisessä kehittämisiltapäivässä arvojen ja strategian merkityksestä yksikössämme.

Yhdenvertaisuus. Hyvinvointialueella järjestetään kaikille kantahämäläisille asukkaiden palvelutarpeen mukaan rakennetut palvelut siten, että asiakasryhmien väliset palveluerot minimoidaan.

- LNY: potilaita ja henkilökuntaa kohdellaan yhdenvertaisesti, jolloin kaikki potilaat saavat tasalaatuista hoitoa sovittujen toimintamallien mukaisesti.

Asiakaslähtöisyys. Asiakas on keskipiste ja palvelut ovat asiakasta varten. Asiakaslähtöisyys merkitsee asiakkaan voimavaroista lähtevää osallisuutta ja kumppanuutta. Asiakas otetaan mukaan palvelujen kehittämiseen, suunnitteluun ja toimeenpanoon. Asiakkaan hyvinvointi tehdään yhdessä.

- LNY: yksivastuinen ja perhekeskeisyys ohjaa toimintaamme

Vaikuttavuus. Hyvinvointialueella käytetään näyttöön perustuvia vaikuttavimpia toimintatapoja, jotka luovat lisäarvoa asiakkaalle. Vaikuttavuus on toiminnan tai palvelun aikaansaama muutos asiakkaan tilassa.

- LNY: potilaat saavat oikeanlaista hoitoa oikeaan aikaan viivytyksettä. Vaikuttavuutta mitataan ja arvioidaan hoitotuloksilla, asiakaspalautteilla ja toimintamittareilla. Työntekijöitä on mahdollisuus vaikuttaa työhönsä ja heitä kuullaan. Sairaanhoidajilla on käytössä mm. yhteisöllinen työvuorosuunnittelu ja lääkäreiden sekä hoitajien lomat suunnitellaan yhdessä.

Rohkeus. Hyvinvointialueella on kyky muutokseen sekä kyky kokeilla erilaisia toimintatapoja ja valita niistä toimivat. Se on myös kyky päättää ja toimia.

- LNY: Potilaspalautteiden ja kokemusten perusteella rohkeasti tarkastellaan toimintoja sekä uskalletaan tehdä päätöksiä sekä tarvittaessa perua niitä. Rohkeutta on kohdata ja toimia perheiden etujen eteen sekä ottaa vastaan perheiden ahdistavatkin tunteet.

Työyhteisöme kokee toimivansa näiden neljän arvon mukaisesti, perhekeskeistä ja yksilövastuista hoitotyötä tehden.

Lasten ja nuorten yksikössä toimintakulttuuriin kuuluu avoin tiedottamisen kulttuuri, lähijohtajat viestivät suunnitelmista ja kehittämissuunnitelmista jatkuvasti, suunnitelmallisesti ja säännöllisesti. Järjestetään säännöllisiä kehittämispäiviä, joissa koko henkilökunta osallistuu ajankohtaisten asioiden käsittelyyn ja ratkaisuiden hakemiseen. Yksikössä on palveleva ja valmentava johtamiskulttuuri, jossa lähijohtajien tärkein tehtävä on mahdollistaa ammattilaisten onnistuminen ja kehittyminen työssään. Avoimuus, rehellisyys ja luottamus -kulttuurin markkinointi on päivittäistä.

Toimintaa ohjaavat lainsäädäntö, ammattieettiset periaatteet, Käypä hoito -suositukset, Lapsen oikeudet sairaalassa ja asiakas- sekä potilasturvallisuusstrategia.

4 Riskienhallinta

Luettelo asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyvien riskienhallinnan ja omavalvonnan toimeenpanon ohjeista ja suunnitelmista

- perehdytysuunnitelma löytyy intrasta ja introsta, ja se tehdään kaikille uusille työntekijöille
- koulutusuunnitelma löytyy yksikön Teams kansliasta
- tietoturva- ja tietosuojaohje löytyy intrasta
- valmiussuunnitelma löytyy intrasta varautumisen perusteista
- pelastussuunnitelma löytyy yksikön kansliasta ja Teams kansliasta
- poistumisturvallisuusselvitys löytyy yksikön kansliasta
- omavalvontaohjelma ja asiakas- ja potilasturvallisuussuunnitelma löytyy intrasta
- infektioidenttorjunnan ohjeistus löytyy intrasta
- lääkehoitosuunnitelma löytyy yksikön lääkehuoneesta ja Teams -kansliasta
- ohjeet rajoitustoimenpiteiden käytöstä löytyy yksikön kansliasta ja intrasta
- osastokeittiöiden omavalvontasuunnitelma löytyy osastokeittiöstä
- laiteturvallisuuteen liittyvät laiteajokortit sekä suoritettavat laitepassit löytyvät yksiköstä
- Love -lääkeluvat löytyvät yksikön lääkehuoneesta
- siivous- ja puhtaanapitosuunnitelmat löytyvät yksiköstä

Riskien, poikkeamien ja epäkohtien tunnistaminen ja ilmoittaminen

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella on käytössä kokonaisvaltainen toiminnan ja johtamisjärjestelmän riskienhallinta. Ohjeet riskienhallintaan löytyvät henkilöstölle [intranetistä](#).

Asiakas- ja potilasturvallisuusriskien ja poikkeamien tunnistamisessa hyödynnetään useista eri tietolähteistä saatavaa tietoa. Näitä ovat:

- vaaratahtumailmoitukset
- henkilöstön epäkohtailmoitukset
- asiakas- ja potilaspalautteet
- erilaiset selvitykset ja tutkinnot
- riskien arvioinnit
- muistutukset, kantelut ja korvatut potilasvahingot
- erilaiset seurantamittarit.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella vaara- ja haittatahtumien ilmoittamiseen, käsittelyyn ja raportointiin hyödynnetään Awanic Oy:n HaiPro -järjestelmää. Henkilöstön tulee ilmoittaa järjestelmään havaitsemistaan vaaratahtumista ja läheltä piti-tilanteista. Myös asiakkaat, potilaat ja heidän läheisensä voivat ottaa esille turvallisuudessa havaitsemansa puutteet ja tehdä vaaratilanneilmoituksen Oma Hämeen verkkosivujen kautta tai halutessaan paperisella lomakkeella.

Jokaisen palveluyksikön henkilöstöön kuuluvan tai vastaavissa tehtävissä työskentelevän on ilmoitettava viipymättä salassapitosäännösten estämättä yksikön vastuuhenkilölle, jos hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan tai potilaan sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamisessa taikka muun lainvastaisuuden. Ilmoitusvelvollisuus perustuu lakiin sosiaali- ja terveyspalveluiden valvonnasta (741/2023, §29). Työnantaja ei kohdistu ilmoituksen tehneeseen henkilöön kielteisiä vastatoimia tehdyn ilmoituksen seurauksena. Sosiaalihuollon palveluissa ilmoitus voidaan tehdä SPro-järjestelmään.

Lasten ja nuorten yksikössä vaalitaan avointa ja luottamuksellista ilmapiiriä, joten HaiPro -ilmoituksen teko on luontevaa ja luottamuksellista. Lähijohtajalle ilmoitetaan kaikki muutkin poikkeamat tai epäilyt, joita ei HaiPro -järjestelmään pysty laittamaan.

Lasten ja nuorten yksikön vaara- ja läheltä piti -tilanteet potilasturvallisuuteen liittyen käsitellään osastonhoitajan esityksestä kuukausittain moniammatillisessa HaiPro- tiimissä, jonka jälkeen niistä keskustellaan sairaanhoitaja- sekä lääkäripalavereissa. Kehittämisehdotukset käsitellään ja tarvittaessa tehdään kirjallisia toimintamalleja. Vakavat poikkeamat lähijohtaja ottaa käsittelyyn välittömästi syyllistämättä ja anonyymisti. Turvallisuuskulttuuriin kuuluu luottamuksellinen ilmoitusten käsittely ja kehoitus tehdä HaiPro -ilmoitus aina, kun se käykin mielessä.

Riski, poikkeama, epäkohta tai ilmoitusvelvollisuus	Ilmoittamistapa	Ilmoitus viranomaiselle (tarvittaessa)
Asiakas- ja potilasturvallisuuden vaaratahtumat	HaiPro	
Vakava vaaratahtuma	HaiPro, Asiakas- ja potilasturvallisuusyksikkö	Aluehallintovirasto/Valvira
Epäkohta asiakkaan / potilaan sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamisessa (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023, § 29)	SPro, palveluyksikön vastuuhenkilö	Aluehallintovirasto
Ilmoitus tuentarpeessa olevasta henkilöstä	Oma Hämeen verkkosivut / Tuen tarpeen ilmoitukset	
Työturvallisuusilmoitus ja riskienhallinta	HaiPro / WPro	Fimea, Aluehallintovirasto
Tietoturva- ja tietosuojapoikkeamat	HaiPro, tietosuojavastaava	Tietosuojavaltuutettu

Riski, poikkeama, epäkohta tai ilmoitusvelvollisuus	Ilmoittamistapa	Ilmoitus viranomaiselle (tarvittaessa)
Terveys- ja sosiaalihuollon hoitoilmoitukset	HILMO	THL
Lääkkeiden ja rokotusten haittavaikutukset	Fimean haittavaikutusilmoitus	Fimea
Lääkkeiden tuotevirhe-epäily	Sairaala-apteekki, apteekki.khks(at)omahame.fi	
Lääkinnällisten laitteiden poikkeamat	HaiPro	Fimea
Asiakas- ja potilastietojärjestelmän vaaratilanteet	HaiPro	Fimea ja Valvira
Säteilyvaarapoikkeama	Intranet / Ilmoitus säteilyturvallisuuspoikkeamasta	STUK
Hoitoon liittyvät infektiot	SAI-järjestelmä, prevalenssitutkimukset	
Yleisvaaralliset ja valvottavat tartuntataudit	Ilmoitus hyvinvointialueen tartuntataudeista vastaavalle lääkärille tartuntataudit(at)omahame.fi, tartuntatautirekisteri: lääkärin tartuntatauti-ilmoitus ja tartuntatautiepäily	THL
Ruoka- ja vesivälitteiset epidemiat	Ilmoitus hyvinvointialueen tartuntataudeista vastaavalle lääkärille tartuntataudit(at)omahame.fi	Ruokavirasto ja THL
Ilmeinen palonvaara tai muu onnettomuusriski rakennuksessa tai asunnossa (Pelastuslaki 42 §)	Pelastustoimen lomake	
Henkilöstöön kohdistuva epäasiallinen käytös tai häirintä	HaiPro	Aluehallintovirasto
Vakava väärinkäytös tai korruptioepäily	Falcony väärinkäytösten ilmoituskanava	

Riskien ja esille tulleiden epäkohtien käsittely

HaiPro-vaaratapahtumailmoitukset

Vaaratapahtumailmoitukset otetaan käsittelyyn viimeistään kahden viikon kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta.

Osastonhoitaja vastaa vaaratapahtumailmoitusten käsittelystä yhdessä moniammatillisen HaiPro -tiimin kanssa. Vaaratapahtumailmoitukset käsitellään hoitajien ja lääkäreiden palaverissa noin kuukausittain sekä koosteraportit vähintään vuosittain. Vaaratapahtumailmoitusten perusteella tehdyt kehittämistoimenpiteet jalkautetaan mahdollisimman pian.

Sähköposti ja viikkotiedote koko henkilöstölle ovat virallisia viestintäkanavia kehittämistoimenpiteiden ja korjaavien toimenpiteiden jalkauttamisessa. Uudet toimintamallit käsitellään myös viikkokokouksissa ja kehittämisiltapäivissä.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella suoritetaan vakavien vaaratapahtumien tutkintaa asiakas- ja potilasturvallisuusyksikön koordinoimana. Tutinnan käynnistämistä harkitaan aina, kun asiakkaalle tai potilaalle on tapahtunut hoidon aikana haittatapahtuma, josta on ollut asiakkaalle tai potilaalle vakavia seurauksia. Tutinnan voi käynnistää myös tilanne, josta ei ole tullut asiakkaalle tai potilaalle vakavia seurauksia, mutta tilanne on muuten usein toistuva tai koskettaa useampaa yksikköä. Vaaratilanteet, joista oli tai olisi voinut olla vakava seuraus, otetaan heti käsittelyyn.

Henkilöstön epäkohtailmoitukset

Henkilöstön epäkohtailmoitukset otetaan yksikön johdon käsittelyyn viipymättä. Yksikön vastuhenkilö tiedottaa saapuneesta ilmoituksesta omaa lähijohtajaansa, ja he määrittelevät toimenpiteet, joilla epäkohta, epäkohdan uhka tai lainvastaisuus korjataan.

Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava ja ilmoituksen tehnyt henkilö voi ilmoittaa asiasta salassapitosäännösten estämättä [Aluehallintovirastoon](#) tai [Valviraan](#), jos epäkohta tai ilmeisen epäkohdan uhkaa taikka muuta lainvastaisuutta ei korjata viivytyksettä. Haipro -järjestelmään tallentuu ilmoitukset automaattisesti ja ne ohjautuvat käsittelyyn sekä seurantaan lähijohtajan toimesta.

5 Asiakkaan ja potilaan asema sekä oikeudet

Potilaan palvelua koskeva suunnitelma

Potilasta hoidetaan yhteisymmärryksessä hänen kanssaan. Lapsipotilasta hoidettaessa hänen mielipiteensä otetaan huomioon silloin, kun lapsi kykenee sen ilmaisemaan. Lääkäri tai muu ammattihenkilö arvioi lapsen kypsyysasteen. Lapsen huoltajalla ei ole oikeutta kieltää hoitoa, jota tarvitaan alaikäisen henkeä tai terveyttä uhkaavan vaaran torjumiseksi.

Lääkäri kertoo potilaalle hänen sairaudestaan, hoitovaihtoehtoista ja niiden mahdollisista haittavaikutuksista niin, että potilas ymmärtää, mistä on kyse. Potilaalle ilmoitetaan aika, jolloin hän pääsee hoitoon. Jos aika muuttuu, muutoksen syy ja uusi aika ilmoitetaan potilaalle välittömästi. Potilas voi tietyissä rajoissa valita hoitopaikkansa. Potilaalla on oikeus nähdä potilastietonsa. Epäämisperusteena voi olla, että tietojen lukemisesta voisi aiheutua vakavaa vaaraa potilaan terveydelle tai hoidolle tai jonkun muun oikeuksille.

Potilastiedot ovat sivullisilta salassa pidettäviä. Tietoja ei saa pääsääntöisesti antaa omaisillekaan ilman potilaan suostumusta. Terveystieteiden ammattilainen tekee oman arvionsa lapselle/nuorelle hänen kehityksellisestä valmiudestaan ottaa vastuuta omasta hoidostaan ja kypsyystasonsa mukaan lapsi tai nuori voi ottaa kantaa omien tietojensa näkymisestä huoltajille Omakannassa.

Yksikössämme on käytössä Lifecare potilastietojärjestelmä, johon kirjataan moniammatilliset hoitosuunnitelmat ja niitä päivitetään jatkuvasti vastaanottokäynneillä tai osastohoidon aikana yhteistyössä lapsen ja/tai hänen huoltajansa kanssa. Päivityksestä vastaavat potilasta hoitava lääkäri ja hoitaja sekä muut terveydenhuollon ammattilaiset. Osastohoidon aikana hoitosuunnitelma päivitetään tarvittaessa useita kertoja päivässä ja päivittäisissä raportointi tilanteissa tapahtuu hoitosuunnitelman toteutuksen arviointia.

Jokainen henkilökuntaan kuuluva on suorittanut mm. Potilasturvallisuutta taidolla -koulutuksen sekä Lifecare -verkkokoulutuksen.

Potilasvahingosta voi hakea korvausta Potilasvakuutuskeskuksesta.

Potilaan hoidon vaikuttavuuden mittareita ovat mm. VAS, PEWS, GCS, pituus, paino ja muut tutkimus- ja hoitotulokset sekä hoitoisuusluokitus. Potilaspalautteet ja Haipro-ilmoitukset kuvaavat myös hoito- ja palvelukokemusta.

Asiakkaan ja potilaan kohtelu

Lasten ja nuorten yksikössä potilaalla ja hänen huoltajallaan on oikeus hyvään kohteluun, niin että hänen ihmisarvoaan, vakaumustaan ja yksityisyyttään kunnioitetaan. Toivomukset, mielipide, etu- ja yksilölliset tarpeet sekä äidinkieli, yksilölliset tarpeet ja kulttuuri otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon hoidossa, kohtelussa ja palveluissa. Jokaiselle perheelle huolehditaan vähintään puhelintulkkaus heidän omalla äidinkielellään vastaanottokäynnille ja päivittäin osastohoidon aikana.

Palvelussa omaksuttu tapa kohdata ja puhutella asiakkaita ja potilaita kertoo vallitsevasta toimintakulttuurista ja sen taustalla omaksutuista arvoista ja toimintaperiaatteista. Lasten ja nuorten yksikössä kiinnitetään erityistä huomiota ja tarvittaessa reagoida epäasialliseen tai loukkaavaan käytökseen potilasta tai perhettä kohtaan. Tämä ohjeistetaan jo perehdytysvaiheessa.

Lasten ja nuorten osastolla on kirjattuna hyvän hoidon laatutaso, jota jokaisen tulee noudattaa työssään.

Jos potilas tai hänen huoltajansa on kokenut epäasiallista kohtelua yksikössämme, ohjataan heidät ensisijaisesti keskustelemaan yksikön esimiesten kanssa. Hän voi myös halutessaan tehdä kirjallisen muistutuksen, joka käsitellään sairaalan virallisia kanavia pitkin.

Vakavassa haittatapatumassa voidaan ohjata tekemään myös potilasvahinkoilmoitus. Myös potilasasiamiehen palvelut ovat perheiden käytettävissä tarvittaessa.

Itsemääräämisoikeuden varmistaminen

Itsemääräämisoikeudella tarkoitetaan yksilön oikeutta määrätä omasta elämästään ja oikeutta päättää itseään koskevista asioista.

Terveystieteiden palveluissa itsemääräämisoikeus tarkoittaa vapaaehtoisuutta hoitoon ja osallistumista itseään koskevaan päätöksentekoon riittävän ja ymmärrettävän tiedon pohjalta. Laki (785/1992) potilaan asemasta ja oikeuksista määrittää, että myös niiden potilaiden tahto on kunnioitettava, jotka eivät kykene päättämään hoidostaan, ja että heidän arvioidun etunsa pohjalta toimitaan vain silloin, kun selvitystä heidän omasta tahdostaan ei saada. Kanta-Hämeen hyvinvointialueella somaattisessa terveyden huollossa sovelletaan ohjetta itsemääräämisoikeuden rajoittaminen somaattisessa hoidossa.

Jos alaikäinen ikänsä ja kehitystasonsa perusteella kykenee päättämään hoidostaan, häntä on hoidettava yhteisymmärryksessä hänen kanssaan. Jos alaikäinen ei kykene päättämään hoidostaan, häntä on hoidettava yhteisymmärryksessä hänen huoltajansa tai muun laillisen edustajansa kanssa. Hoidostaan päättämään kykenevän alaikäisen itsemääräämisoikeus vastaa laajuudeltaan täysi-ikäisen itsemääräämisoikeutta. (Potilaslaki 7.1. §).

Lasten hoidon ammattilaisten jokapäiväistä työtä on potilaan huomioiminen ikätasoisella tavalla. Alaikäisen kypsyysarvion tekeminen on rutiininomaista, ja hoidostaan päättämään kykenevien potilaiden itsenäisyyttä tuetaan erilaisin toimenpitein, esimerkiksi poliklinikoilla nuori ohjataan vastaanotolle alkuun yksin. Hoidosta päättämään kykenevälle nuorelle annetaan myös mahdollisuus päättää huoltajien tiedonsaantioikeudesta nuorta koskevien terveystietojen osalta.

Lasten ja nuorten osastolla noudatetaan johtajajililääkärin vahvistamia ohjeita lakiin perustuvien rajoitustoimenpiteiden aloittamisesta, seurannasta ja kirjaamisesta. Rajoitustoimenpiteisiin päädytään

harvoin ja ne pyritään ennakoimaan esim. intoksikaatiopotilaiden kohdalla. Yksiköstä ja ohjepankista löytyy näihin tilanteisiin kirjallinen ohjeistus.

Lasten ja nuorten osastolla on kirjattuna hyvän hoidon laatutaso, jota jokaisen tulee noudattaa työssään.

Asiakkaan, potilaan ja läheisen osallisuus

Asiakkaat, potilaat ja heidän läheisensä voivat ottaa esille turvallisuudessa havaitsemansa puutteet ja tehdä vaaratilanneilmoituksen Oma Hämeen verkkosivujen kautta tai halutessaan paperisella lomakkeella.

Lasten ja nuorten yksiosässä osastonhoitaja on arjessa saatavilla mahdollisiin keskusteluihin välittömästi. Potilaspalautteita kerätään verkkosivuilla, paperisilla lomakkeilla postilaatikoihin (neljä kappaletta) ja potilaspalauteautomaateilla (kolme kappaletta). Palautteet käsitellään henkilökohtaisesti tai osastokokouksissa sekä julkaistaan viikkotiedotteessa.

Potilaan oikeusturva

Potilasasiavastaavan tehtävänä on tiedottaa potilaan oikeuksista terveydenhuollon eri palveluissa sekä neuvoa potilaita ja terveydenhuollon henkilöä potilaslain soveltamiseen liittyvissä kysymyksissä, esimerkiksi tiedonsaantia, itsemääräämisoikeutta ja hoidon saatavuutta koskevista asioista.

Potilasasiavastaavan nimi ja yhteystiedot: Tiina Ketola-Mäcklin ja Kirsi Vilpa. Takaisinsoittopalvelu puh. 036293204 on auki maanantaista torstaihin klo 08:00 - 12:00. Yhteydenottopyyntö on mahdollista myös tekstiviestinä puhelinnumeroon +358 457 396 5639.

Mahdollisissa ongelmatilanteissa asiakkaan tai potilaan on suositeltavaa olla yhteydessä suoraan palveluyksikön lähijohtajaan, jonka kanssa tilannetta voidaan lähteä selvittämään. Jos asia ei selviä keskustelemalla, on asiakkaalla ja potilaalla oikeus tehdä kirjallinen muistutus yksikön vastuhenkilölle tai johtavalle viranhaltijalle. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös asiakkaan tai potilaan laillinen edustaja, omainen tai läheinen. Muistutuksen vastaanottajan on käsiteltävä asia ja annettava siihen kirjallinen, perusteltu vastaus kohtuullisessa ajassa, pääsääntöisesti yhden kuukauden kuluessa. Muistutuksen voi tehdä vapaamuotoisesti tai käyttää laadinnassa valmista [pohjaa](#).

Muistutus toimitetaan Kanta-Hämeen hyvinvointialueen kirjaamoon:
Kanta-Hämeen hyvinvointialue Sibeliuksenkatu 2, 13100 HÄMEENLINNA
tai turvasähköpostilla osoitteeseen: <https://www.turvaposti.fi/viesti/omahame@omahame.fi>.

Jos tilanne ei selviä muistutuksen avulla, asiakas, potilas tai hänen edustajansa voi tehdä kantelun Aluehallintovirastolle, Valviralle tai eduskunnan oikeusasiamiehelle.

Lasten ja nuorten yksiosässä hoidon muistutukset, kantelu -ja muut valvontapäätökset käsitellään edellä mainitun protokollan mukaisesti ja lähijohtajien harkinnan mukaan tuodaan tiedoksi johtotiimiin ja/tai hoitajien/lääkäreiden kokouksiin.

6 Palvelun sisältö

Palveluiden saavutettavuus ja saatavuus

Lasten ja nuorten yksikön palveluiden piiriin tullaan lääkärin läheteellä perusterveydenhuollosta, yksityisestä terveydenhuollosta tai toisesta erikoissairaanhoidon yksiköstä. Äkillisesti ja vakavasti sairastunut lapsi voi tulla yksikön hoitoon myös suoraan päivystyksen lääkärin ohjaamana.

Lakisääteisesti erikoissairaanhoidon hoitoa on oltava saatavilla kiireellisissä tilanteissa välittömästi. Kiireettömissä tilanteissa erikoissairaanhoidon tarpeen arviointi tulee olla tehty lääketieteellisin perustein ja sen tulee olla lääkärin tekemä. Hoidon tarpeen arviointi on aloitettava kolmen viikon kuluessa lähetteen saapumisesta ja erikoislääkärin arvio ja mahdolliset tarvittavat tutkimukset on toteutettava kolmen kuukauden kuluessa lähetteen saapumisesta. Hoidon tarpeen arvioinnin perusteella tarpeelliseksi todettu hoito on järjestettävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hoidon tarpeen toteutamisesta.

Yksikön omana tavoitteena on lähetekäsittely 0-3 vrk sisällä ja ensiarvio poliklinikalle lähetteen saapumisesta 2-3 viikon sisällä. Nämä tavoitteet on sovittu yhdessä yksikön henkilöstön kanssa ja koko henkilökunta on sitoutunut näitä noudattamaan ja ottavat ne huomioon omaa toimintaa suunnitellessaan.

Tavoitteiden toteutumista seuraavat ylilääkäri ja osastonhoitaja johdon raportointijärjestelmän (Exreport) kautta. Myös poliklinikoiden vastaavat lääkärit ja hoitajat raportoivat reaaliaikaisesti lähiesimiehille, mikäli jollekin poliklinikalle uhkaa muodostua tavoitetta pidempiä jonoja.

Asiakkaiden ja potilaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

Lapsia hoidetaan erikoissairaanhoidon vuodeosastolla vain niin kauan, kuin se on heidän sairautensa vuoksi ehdottoman välttämätöntä. Kotiutumismahdollisuuksia lisätään kotiin tuotujen palvelujen (esim. lasten kotisairaala) avulla. Lastenosastolla lapsen vanhemmat voivat olla läsnä ilman erityisiä vierailuajkoja. Osastolla yöpyminen on mahdollistettu toiselle vanhemmalle.

Lapselle luontainen leikki mahdollistetaan lastenosastolla iänmukaisin leikki- ja askarteluvälinein. Osastolla on oma leikkihuone, jossa lapsen on mahdollista oman sairautensa rajoitukset (esim. tartuntariskit) huomioiden viettää aikaa. Poliklinikoiden odotustiloissa ja poliklinikkahuoneissa on myös leikkikaluja ja lapset huomioiva sisustus.

Ravitsemus ja ruokahuolto

Aromi-potilastilausjärjestelmän kautta tilataan Palmian -potilaskeittiöstä potilaille aamupala, lounas ja päivällinen sekä imettäville äideille maksuton lounas. Vanhemmille hoitajat voivat tilata maksullisen aterian potilasruokakuljetuksen mukana.

Laitoshuoltajat jakavat ateriat yhdessä hoitajien kanssa. Iltapalan hoitajat tekevät potilaskeittiöstä löytyvistä tuotteista, jotka tilataan Aromi -järjestelmän kautta. Potilaskeittiö vastaa ravitsemussuositusten toteutumisesta. Asiakkaiden/potilaiden erityisruokavaliot ja muut erityistarpeet kysytään perheen saapuessa osastolle ja huomioidaan yksilöllisesti.

Nesteiden ja ravintoaineiden saanti kirjataan täsmällisesti potilastietojärjestelmään ja potilaan sairauden mukaan sen kehittymistä seurataan vähintään punnitukseen ja tarvittaessa virtsamääriä seuraten sekä laboratoriotesteillä.

Infektioiden torjunta

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella toimii yhteinen infektioidentorjuntayksikkö, jonka lakisääteinen tehtävä on huolehtia hoitoon liittyvien infektioiden (HLI) torjunnan kehittämisestä alueen sote-yksiköissä. Henkilöstö löytää infektioiden torjuntayksikön yhteystiedot ja hyvinvointialueen infektioidentorjuntaohjeet [Oma Hämeen intranetistä](#).

Jokaiseen hoitoa tai hoivaa toteuttavaan sosiaali- tai terveystalouteen tuottavaan yksikköön on nimetty hygieniayhdyshenkilö. Hygieniayhdyshenkilö toimii oman yksikkönsä infektioiden torjunnan asiantuntijana yhteistyössä yksikkönsä lähijohtajan kanssa sekä yhteyshenkilönä yksikkönsä ja infektioidentorjuntayksikön välillä.

Yksikön hygieniayhdyshenkilö: sh Susanna Vuorinen, sh Liisa Luoma ja sh Marjo Räisänen

Uudet työntekijät ja opiskelijat perehdytetään infektioiden torjuntaan ja seurantaan. Lisäksi heille annetaan kirjallinen "[Tietoa infektioiden torjunnasta uudelle työntekijälle](#)" -ohje, jonka henkilöstö löytää Oma Hämeen intranetistä.

Lasten ja nuorten yksikössä tehdään käsihuuhdehavaintoja säännöllisesti ja seurataan käsihuuhdekulutusta. Organisaation hygieniayhdyshenkilöt vierailevat vuosittain hoitajien kokouksissa kertaamassa hygieniä ja eristyskäytäntöjä. Yksikön hygieniä vastaavat huolehtivat uusien työntekijöiden perehtymisestä infektioiden torjuntaa ja he myös viestittävät henkilöstöä hygieniaan liittyvistä ajankohtaisista asioista. Yksikössä järjestetään hygieniakävelyjä yhdessä infektiorjuntayksikön kanssa. Yksikön hygieniayhdyshenkilöt huolehtivat SAI -ilmoitukset järjestelmään.

Epidemioista ja vakavista infektiotapauksista tiedotetaan ja konsultoidaan Kanta-Hämeen hyvinvointialueen infektioidentorjuntayksikköä.

Lääkehuolto

Kaikissa yksiköissä, joissa toteutetaan lääkehoitoa, tulee olla ajantasainen [Turvalliseen lääkehoito-oppaaseen](#) (6/2021) perustuva lääkärin allekirjoittama lääkehoitosuunnitelma. Lääkehoitosuunnitelma päivitetään aina toiminnan muuttuessa ja vähintään kerran vuodessa.

Yksikön lääkehoidon vastuuhenkilöt ovat oh Mari Kesälä ja yl Riikka Turunen.

Päivitetty lääkehoitosuunnitelma löytyy lääkehuoneesta, johon jokainen lääkehoitoa toteuttava sairaanhoitaja on tutustunut.

Lääkehoitoluvat uusitaan LOVe -verkkokurssilla viiden vuoden välein ja luvat löytyvät lääkehuoneesta. Lääkeluparekisteristä vastaa osastonhoitaja.

Etä- ja digipalvelut

Yksikössä ei ole tällä hetkellä aktiivisesti käytössä moderneja etä/digipalveluja kuin satunnaisissa erityistapauksissa, koska olemme arvioineet, että ne soveltuvat lapsille huonosti. Puhelinkontakteja ja tekstiviestitiedonantoja potilaille annetaan entiseen tapaan. Lisäksi olemme lisänneet OmaKanta ja OmaHäme-viestikanavien käyttöä potilasviestinnässä ja sitä kautta vähentäneet postitse tapahtuvaa potilasviestintää. Yksikön sihteerit välittävät informaatiota OmaKanta- ja OmaHäme-palvelujen käytöstä potilaille.

Lääkinnälliset laitteet

Osaamisen varmistamisesta vastaa lähijohtaja yhdessä yksikön laitevastaavan kanssa. Lääkinnällisiin laitteisiin liittyvistä vaaratapauksista tehdään HaiPro -ilmoitus. Lisäksi vakavista vaaratilanteista laitteisiin liittyen tehdään ilmoitus Fimeaan ja asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyvistä lisäksi Valviraan.

Lasten ja nuorten yksikössä on tehty kaikista lääkintälaitteista laiteajokortit laitevalmistajan ohjeiden mukaan ja jokainen laitteen käyttäjä suorittaa laitepassin, jolla osoittaa osaamisensa laitteen käyttöön. Toistaiseksi nämä ovat paperisia, kunnes kaikki laiteajokortit on viety Qreform -ohjelmaan sähköisesti täytettäväksi.

Kaikki lääkintälaitteet ovat Effector -järjestelmässä, josta nähdään huolto ajankohdat ja hankinta-ajankohdat. Mitään lääkintälaitetta ei luovuteta potilaalle kotiin ilman kirjattua käyttökoulutusta ja laitteen tulee olla kotikäyttöön soveltuva. Lääkintälaittehuolto on yhteistyökumppani.

Sterilointiin menevät instrumentit laitetaan likaisen huuhteluhuoneen laatikkoon, johon suihkutetaan pesuaine instrumenttien päälle. Laitoshuolto huolehtii välinehuoltoon kuljetettavaksi. Tutkimusvälineet putoavat Abowipella tai Dekotetaan huuhteluhuoneessa. Lasten osaston Deko -laitteen huolto- ja kalkin poistopesu tehdään kuukausittain ja tehopesu viikoittain. Deko -laitetoimittaja tekee vuosihuollon laitteelle.

Palveluyksikköön nimetään ammattimaisesti käytettävien lääkinnällisten laitteiden turvallisuudesta vastaava henkilö, joka huolehtii vaaratilanteita koskevien ilmoitusten ja muiden laitteisiin liittyvien määräysten noudattamisesta.

Yksikön laitevastaavana toimii apulaisosastonhoitaja Johanna Ketola, johanna.ketola(at)omahame.fi

Moniammatillinen yhteistyö ja hoitoketjut

Asiakas ja potilas voi tarvita useita palveluja. Jotta palvelukokonaisuudesta muodostuisi asiakkaan ja potilaan kannalta toimiva ja hänen tarpeitaan vastaava, vaaditaan eri toimijoiden välistä yhteistyötä, jossa erityisen tärkeää on tiedonkulku.

Yksikön tärkeimmät yhteistyötahot ovat sairaalan sisäisesti muiden erikoisalojen kliiniset yksiköt mukaan lukien päivystys ja ensihoito, lisäksi fysioterapeutit ja sosiaalityöntekijät. Sairaalan ulkopuolella tärkeimpiä yhteistyötahoja ovat muiden hyvinvointialueiden erikoissairaanhoidon yksiköt sekä perusterveydenhuollon ja yksityisen terveydenhuollon yksiköt.

Tiedonkulku eri hyvinvointialueiden yksiköiden välillä tapahtuu pääsääntöisesti lähete- ja palautejärjestelmien kautta, lisäksi tarvittaessa ammattilaiset kommunikoivat puhelimitse keskenään potilaan hoitoon liittyvistä yksityiskohdista. Etenkin sähköisten palautteiden saanti muilta hyvinvointialueilta on välillä vaihtelevaa. Sairaalan sisäisesti viestintä tapahtuu potilastietojärjestelmän lähete- ja konsultaatio toimintojen sekä suorien ammattilaiskontaktien kautta. Perusterveydenhuollon toimijoiden kanssa kommunikoimme sairauskertomusmerkintöjen sekä potilastietojärjestelmän henkilökohtaisten viestien välityksellä.

Alihankintana ostettujen palvelujen laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistaminen

7 Henkilöstö

Henkilöstön määrä ja rakenne

Yksikön suunniteltu henkilöstön määrä ja rakenne:

Nimike tai koulutus	Lukumäärä
Yliilääkäri	1 (+ 1neu)
Apulaisylilääkäri	1
Osastonylilääkäri	2 (+1kir)
Erikoislääkäri	7 (+1kir +1neu)
Erikoistuva lääkäri	3–5
Osastonhoitaja	1
Apulaisosastonhoitaja	1
Sairaanhoitaja	36
Erityistyöntekijät	5
Leikkitoiminnanohjaaja	1

Lasten ja nuorten yksikön lääkäri- ja sairaanhoitajamiehistys on riittävä. Leikkitoiminnanohjaajan tehtävä on tekijää vailla toistaiseksi.

Hoitohenkilöstön sijaistarpeen arviointia tehdään jatkuvasti kriittisesti potilasmäärän ja hoitoisuuden perusteella. Ensisijaisesti hoitajavaje pyritään täyttämään varahenkilöstöstä tai toisen yksikön sairaanhoitajalla. Vasta tämän jälkeen tarkastellaan oman henkilökunnan vuoronvaihtomahdollisuus. Tilapäistyöntekijän palkkaaminen tehdään viime kädessä.

Rekrytointi

Henkilöstö löytää Kanta-Hämeen hyvinvointialueen rekrytointiohjeet [Rekrytoinnin käsikirjasta](#).

Lähijohtaja tarkistaa henkilön ammattipätevyyden Valviran ylläpitämästä keskusrekisteristä (JulkiTerhikki ja JulkiSuosikki). Lähijohtaja vastaa myös henkilön muun soveltuvuuden varmistamisesta.

Alaikäisten, iäkkäiden ja vammaisten kanssa työskenteleviltä henkilöiltä tarkastetaan rekrytoinnin yhteydessä rikosrekisteriote lainsäädännön edellyttämällä tavalla (laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002, laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023).

Perehdytys, osaamisen kehittäminen ja oppilaitosyhteistyö

Perehdytys

Hoitotyön henkilöstön perehdytys suunnitellaan perehtyvän henkilön koulutuksen ja aikaisemman kokemuksen sekä osaamisen perusteella. Yksikössä on hoitajille käytössä laaja INTRO perehdytysohjelma, mikä koostuu potilaan koko hoitoprosessin eri osa-alueista ja toimintayksikössä toimiseen tarvittavista tiedoista ja taidoista. Perehdytyskokonaisuus koostuu OmaHämeen yleisperehdytyksestä ja Lasten ja nuorten yksikön omasta kokonaisuudesta. Jokaiselle työntekijälle nimetään perehdyttäjäksi tai mentori. Yksikössä työskennellessä perehtyminen eri osa-alueisiin tapahtuu vaiheittain perehdytyksen ja koulutuksen kautta. Opiskelijoiden harjoittelu mahdollistetaan työskentelemällä joka vuorossa perehdytysvastaavan hoitajan kanssa.

Lääkäreille on suunniteltu oma perehdytysohjelma ja jokaiselle uudelle työntekijälle nimetään vastuuperehdyttäjäksi ja -tutor.

Onnistumiskeskustelut

Hoitajien onnistumiskeskustelut osastonhoitaja pitää vähintään kerran vuodessa ja toistuvasti sekä tarvittaessa lähijohtaja pitää one to one -keskusteluja spontaanistikin. Sovittuja tavoitteita seurataan mm. one to one -keskusteluissa.

Lääkäreiden onnistumiskeskustelut ylilääkäri pitää kerran vuodessa yksilökeskusteluna. Erikoistuvien lääkäreiden kanssa ylilääkäri ja koulutusvastuulääkäri pitävät koulutuskeskusteluja 3–4 kertaa vuodessa. Näissä seurataan erikoistuvan lääkärin osaamisen karttumista.

Täydennyskoulutukset

Hoitajille järjestetään mahdollisuus osallistua täydennyskoulutuksiin 3–5 kertaa vuodessa. Tällä hetkellä ensisijaisia koulutuksia ovat oman organisaation tai yksikön järjestämät koulutukset sekä simulaatiot. Ulkopuolisen organisaation järjestämiin koulutuksiin mahdollistetaan osallistuminen muutamalle hoitajalle vuosittain.

Lääkäreiden ammatillinen täydennyskoulutustavoite on Lääkäriliiton ja OmaHämeen suosituksen mukainen 10 yksikön ulkopuolista koulutuspäivää vuodessa.

Kouluttautumiset ja osaamiset tallennetaan Hertta henkilöstöjärjestelmään. Hoitajilla on myös Teams kansiossa tiedot jatkuvista kouluttautumiskohteista, kuten tietoturva, potilasturvaportti, lasten elvytys,

lääkehoitosuunnitelma, alkusammutus ja infektioiden torjunnan verkkokurssit. Lapsen hätätilasimulaatioita järjestetään vähintään kerran kuukaudessa.

Yksikössä on käytössä hoitajille LOVE -verkkokurssi lääkehoidon osaamisen varmistamiseksi ja se tulee uusii viiden vuoden välein.

Lähijohtaja vastaa koulutussuunnitelman toteutumisesta ja osaamisen vahvistamisesta.

Turvallisuuskoulutukset

Lasten ja nuorten yksikön jokaisen työntekijän tulee suorittaa vuosittain Oppiportin Tietoturva sosiaali- ja terveydenhuollossa verkkokoulutuksen. Lähijohtajat ja muut johtotehtävissä työskentelevät suorittavat johdon ja esihenkilöiden tietoturvakoulutuksen ja tietoturvariskien hallinta terveydenhuollon organisaatioissa -kurssit.

Lasten osastolla on tavoitteena järjestää turvallisuuskävely kvartaaleittain, joita jokainen työntekijä voisi osallistua kerran vuodessa. Alkusalutuskoulutuksiin tulee osallistua viiden vuoden välein. Elvytys- ja hätätilakoulutukset ja AKU -iltapäivät ovat lasten ja nuorten yksikön yksi tärkeimmistä koulutusaiheista, joten hätätilasimulaatioita järjestetään usein ja jokaisen tulee osallistua vähintään vuosittain. Osaamisen vahvistumista seuraa lähijohtaja.

Opiskelijoiden ohjaus harjoittelussa ja työsuhteessa

Lasten ja nuorten yksikössä sairaanhoitajaopiskelijoilla on joka vuorossa nimetty lähiohjaaja harjoittelunsa aikana. Työsuhteessa olevilla sairaanhoitajilla on työvuorossaan nimetty vastuu hoitaja, jonka puoleen kääntyä ja osastonhoitajan lisäksi nimetty perehdyttäjä varmistamassa riittävää osaamista.

Työhyvinvointi ja työsuojelu

Työntekijöiden turvallisuuden ja terveellisuuden edistämiseksi sekä työkyvyn ylläpitämiseksi on Oma Hämeessä laadittu työsuojelun toimintaohjelma, joka kattaa työpaikan työolojen kehittämistarpeet ja työympäristöön liittyvien tekijöiden vaikutukset. Työsuojelun toimintaohjelmassa määritellään työsuojelun päämäärä ja tavoitteet, vastuut ja toimivalta. Työolojen seuranta ja kehittäminen ovat suunniteltua toimintaa, jolla ennakolta torjutaan ja ehkäistään tapaturmien, terveyshaittojen ja vaaratilanteiden ilmenemistä sekä pyritään ylläpitämään hyvää työilmapiiriä ja työssä jaksamista. Toimintaohjelma tukee työyksikkökohtaisten toimintasuunnitelmien laatimista ja päivittämistä.

Oma Hämeen työhyvinvointiohjelmassa määritellään keinot ja prosessit, joilla edistetään työntekijän innostusta työhönsä ja työkykyä. Työhyvinvointiohjelma pitää sisällään mm. työhyvinvointia ja työkykyä tukevan ohjeistuksen, päihdeohjelman sekä työsuojeluun ja työturvallisuuteen liittyvän ohjeistuksen. Työntekijöiden työhyvinvointia seurataan mm. työhyvinvointikyselyillä ja erilaisilla HR-mittareilla, kuten sairauspoissaoloseurannalla.

Lähijohtajat laativat yhdessä henkilöstön kanssa työturvallisuuslain edellyttämän työn vaarojen kartoituksen ja riskinarvioinnin. Riskinarviointi tehdään toimipistekohtaisesti WPro-järjestelmässä kolmen vuoden välein ja päivitetään vuosittain. Riskinarviointi toimii yksikkökohtaisen työsuojelun toimintasuunnitelman pohjana.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen työterveyshuollosta vastaa Terveystalo. Ennaltaehkäiseviin työterveyshuoltopalveluihin kuuluvat työpaikkaselvitykset, jotka toteutetaan työpaikan, työsuojelun ja työterveyshuollon yhteistyönä. Muita työterveyshuollon lakisääteisiä tehtäviä ovat neuvonta ja ohjaus, terveystarkastukset, työkykyä ylläpitävään toimintaan osallistuminen sekä osatyökykyisten työntekijöiden terveydentilan seuranta. Työterveyshuollon toimintasuunnitelma sisältää työterveyshuollon yleiset tavoitteet, sen laajuuden sekä työpaikan olosuhteisiin perustuvat tarpeet sekä niistä johtuvat toimenpiteet.

Tartuntatautilain 48§:n mukaista rokotussuojaa edellytetään tartuntatautien vakaville seurauksille alttiiden asiakkaiden ja potilaiden parissa työskenteleviltä.

Lasten kanssa työskentelevillä tulee olla myös rokotus hinkuuskää vastaan.

8 Toimitilat

Toimitilat ja tilojen käytön periaatteet

Lasten ja nuorten yksikön toimitilat sijaitsevat Kanta-Hämeen keskussairaalan 3. kerroksessa lukuun ottamatta lastenneurologian poliklinikan tiloja, jotka sijaitsevat 2. kerroksessa.

3. kerroksen tilat sisältävät lääkärin ja hoitajien vastaanottotiloja (15 kpl), joissa muutamissa on yhdysovi. Lasten osastolla on potilashuoneita yhdeksän kappaletta, joissa sairaansijoja on 1 – 4. Nämä tilat ovat yhteiskäytössä päiväsairalan ja osaston potilaiden kanssa, jolloin sijoittelu riippuu mm. lapsen iästä, infektiosta tai sairaalahoidon pituudesta. Tiloihin kuuluu myös tutkimushuone, kolme kansliaa, kaksi neuvotteluhuonetta, sihteerien työskentelytila, käytäväodotustiloja, kaksi huuhteluhuonetta, lääkehuone, taukotila, leikkihuone, vanhempien taukotila, varasto ja jätehuone. Henkilökunnalla on käytettävissä kolme wc tilaa ja potilaille potilashuone vessojen lisäksi yksi wc.

Mahdollisiin tilojen aiheuttamiin terveys ja turvallisuuspoikkeamiin puututaan välittömästi yhdessä rakennuksen tekniikan puolen henkilöiden kanssa.

2. kerroksen vastaanottotilat ja odotustilat ovat oman käytävän varrella, joka rajoittuu lasioviin. Tiloissa on kahdeksan vastaanottotilaa, yksi yhdistetty tauko- sihteerin tila, henkilökunnan wc sekä yksi potilas wc.

Teknologiset ratkaisut

Lasten osastolla on käytössä Smoothlite -hoitajakutsujärjestelmä, johon kuuluu myös hoitajien taskuun laitettava hätäapu-päällekkäuskutsunappi. Palohälytinjaerjestelmä on koko rakennuksessa.

Lääkehuoneessa on kulunvalvonta ja kameravalvonta.

Osaston potilaalle opetetaan hoitajakutsun käyttö heti saavuttua ja samalla testataan laitteen toimivuus omahoitajan toimesta.

Laitteiden toimivuudesta vastaa osastonhoitaja.

Siivous ja puhtaanapito

Yksikössä on siivous- ja puhtaanapitosuunnitelma. Suunnitelmassa on määriteltynä eri tilojen siivoustaajuudet sekä määräaikaistöiden suorittamisen aikavälit. Kanta-Hämeen hyvinvointialueella epidemiatilanteiden siivouksesta konsultoidaan infektioidentorjuntayksikköä. [Oma Hämeen intranetissä](#) on henkilöstön saatavilla ohjeet mm. vatsatauti-epidemiaan.

Yksiköissä seurataan yleistä hygieniatasoa työntekijöiden toimesta mm. visuaalisesti tarkastelemalla ja pitämällä pinnat mahdollisimman tyhjinä tavaroista. Vastaanottohuoneet ja potilashuoneet siivotaan päivittäin laitoshuollon toimesta ja jäteastiat tyhjenetään 1-2 kertaa päivässä. Puhtaanapitosuunnitelma on tehty erikseen. Pyykki- ja vaatehuolto toteutuu ulkoisen toimijan toimesta. Henkilöstö perehdytetään työsuhteen alkaessa puhtaanapidon ja pyykkihuollon järjestämiseen.

Jätehuolto

Laitoshuolto huolehtii jätteet jätehuoneeseen ja sisäinen kuljetus huolehtii jätteet pois yksiköstä.

Jätehuoneessa on lajitteluohjeet ja erilliset astiat. Tietosuojajätteet jokainen huolehtii itse jätehuoneen lukittuun tietosuoja-astiaan. Lääkejäte ja tartuntavaarallinen jäte kerätään lukittuun lääkehuoneeseen ja kutsutaan kuljetus toimittamaan pois.

9 Asiakas- ja potilastietojen käsittely, kirjaaminen ja tietosuoja

Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja kirjaaminen

Asiakkaiden ja potilaiden tietoja käsittelevillä työntekijöillä ja opiskelijoilla on vaitiolovelvollisuus, ja tietojärjestelmien käyttöoikeuksien saaminen edellyttää kirjallista tietoturva- ja tietosuojasitoutumusta. Salassapito- ja vaitiolovelvollisuus jatkuu palvelussuhteen päättymisen jälkeenkin.

Tietoturva ja tietosuoja

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tietosuojavastaava on Jaana Riikonen, tietosuojavastaava(at)omahame.fi.

Hyvinvointialueen tietoturvan ja tietosuojan periaatteet, käytännöt ja vastuut määritellään Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tietoturva- ja tietosuojapolitiikan asiakirjassa.

Satunnaisesti yksikössä tehtävä etätöy tehdään sairaalan omilla etätöyökäyttöön suunnitelluilla tietokoneilla, joissa on suojatut tietoliikenneyhteydet. Sairaalalla on oma ohjeistus tietoturvan toteuttamisesta etätöyössä.

Tietoturvaloukkauksella tarkoitetaan tapahtumaa tai tekoa, jonka seurauksena henkilötietoja tuhoutuu, häviää, muuttuu tai niitä luovutetaan luvattomasti tai henkilötietoihin pääsee käsiksi taho, jolla ei ole henkilötietoihin oikeutta. Kaikista henkilötietojen tietoturvaloukkauksista tehdään välittömästi HaiPro-ilmoitus.

10 Yhteenveto kehittämissuunnitelmasta

Yksikön kehittämistavoitteet ja suunnitellut toimenpiteet asiakas- ja potilasturvallisuuteen, palvelun laatuun, omavalvontaan tai riskienhallintaan liittyen

Transitiovaiheen toiminnan kehittäminen pitkäaikaissairaiden nuorten (16-18v) kohdalla – saattaen vaihdettava

Nykytila: Seuranta lastentaudeilla loppuu perinteisesti nuoren täyttäessä 16 vuotta. Nuorten itsenäistyminen ja valmiudet ottaa vastuuta omasta hoidostaan etenevät kuitenkin hyvin yksilöllisesti. Monissa pitkäaikaissairauksissa hoitotulokset riippuvat hyvin paljon potilaan sitoutumisesta hoitoonsa. Lastenreumatologian ja lasten gastroenterologian vastaanotoilla on toimivaa nuorisopoliklinikkatoimintaa tällä hetkellä. Lastenreumatologi ja lasten gastroenterologi toimivat tällä hetkellä sisätautiklinikassa nuorisolääkäreinä.

Ehdotus: Transitiovaiheen vastaanottotoimintaa tulee kehittää kaikkien pitkäaikaissairaiden lasten kohdalla. Digiasiointi on nuorisolle luonteenomaista ja sitä tulee kehittää osana transitiopoliklinikoiden toimintaa. Siirtovaiheessa lastenlääkärin ja aikuispuolen seurantaan jatkavan lääkärin yhteisvastaanotto toisi nuorelle tilanteesta jatkuvuuden ja pystyvyyden tunteita. Sujuva transitiovaihe vaatii nuoren ja hoitotiimien yhdessä tekemää hoitosuunnitelmaa.

Hyödyt: Aikuispuolelle siirtymisen yhteydessä ei tule nuorelle tunnetta tyhjän päälle joutumisesta, tieto välittyy ammattilaiselta toiselle sujuvasti, hoitotasapainoon ei tule epäjatkuvuudesta johtuvaa huononemista, nuorelle tulee tunne välittämisestä ja pysyvyydestä.

Riskit: Nuorison kanssa toimimisen erityispiirteet, onko ammattilaisilla riittävää osaamista nuorisolääketieteestä? Ammattilaiset tarvitsevat myös kannustusta transitiovaiheen potilaiden hoidon kehittämisessä. Huonosti hoidettu transitiovaihe altistaa tutkitusti hoidosta putoamiselle ja vaarantaa pitkäaikaissairauksien hoitotasapainon.

Arvot näkyvät toiminnassamme seuraavasti:

- 1.) Yhdenvertaisuus: Kohtelemme kaikkia työntekijöitä yhteisesti sovittujen periaatteiden mukaan. Päätöksenteko ja tiedotus on avointa ja keskustelevaa. Potilaiden hoito määrittyy lääketieteellisten periaatteiden mukaan ja kaikkia potilaita kohdellaan tasa-arvoisesti ja kunnioittaen.
- 2.) Asiakslähtöisyys: Asiakasnäkökulma huomioidaan kaikessa toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä. Asiakaspalautetta kerätään suunnitelmallisesti ja sitä analysoidaan säännöllisesti.
- 3.) Vaikuttavuus: Yksikössä säännöllisiä kehittämispäiviä, joissa koko henkilökunta osallistuu ajankohtaisten asioiden käsittelyyn ja ratkaisuiden hakemiseen. Kehitämme jatkuvasti toimintaamme ja päivitämme hoito-ohjeitamme vastaamaan ajankohtaisia hoitosuosituksia.
- 4.) Rohkeus: Yksikössämme on avoin keskustelukulttuuri, jossa uusia ajatuksia saa esittää vapaasti. Kannustamme henkilökohtaiseen vastuunottoon omista työtehtävistä ja niiden kehittämisestä. Olemme valmiita kokeilemaan uusia työkaluja, toimintatapoja ja hoitomuotoja tavoitteena ketterä ja ajantasainen potilaiden tarpeisiin vastaaminen.

Työyhteisömme kokee toimivansa näiden neljän arvon mukaisesti, perhekeskeistä ja yksilövastuista hoitotyötä tehden

Omavalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa palveluyksikön vastaava johtaja.

Paikka ja päiväys:

Allekirjoitus: